

SYSKON- BREVET

Franciskus-Sällskapet
i Finland r.f.

www.franciskus.fi

Nr. 122
juni 2015

Föreningen Franciskus på Kökar

Föreningen Franciskus på Kökar håller Franciskus minne levande genom att varje år, den första söndagen i juli, hålla en traditionsenlig fest.

Föreningen gör olika aspekter på Franciskus, hans budskap och gärningar synliga: det andliga, det kyrkliga, det historiska (kopplat till klostret på Kökar), det musikaliska och det miljöorienterade.

Föreningen bildades 2008 av Ålands södra skärgårdsförsamling, Kökar kultur, Kökar hembygdsförening, Kökar kommun och Franciskus-Sällskapet i Finland.

Föreningen håller sitt årsmöte i samband med franciskusfesten och vem som helst kan ansluta sig som medlem.

Program för franciskusfesten på Kökar 3 – 5.7.2015

Årets fest är som sig brukar tre dagar lång, med arbete på fredagen, föredrag på lördagen och högmässor på söndagen. Vi hoppas att ni som ser värdet i vår unika fest under söndagen besöker båda mässorna och inte lämnar Kökar förrän kl. 18.45 (västerut) och kl. 19.00 (österut). Pax et bonum.

Fredagen den 3 juli

- 9 Morgonmässa med Peter Karlsson
Sankta Anna kyrka
Frivilligt arbete, härbärgat, trädgården och vandringsleden
- 12 Lunch vid församlingshemmet
Frivilligt arbete, härbärgat, trädgården och vandringsleden
- 15 ”Berg och människor”
20 år av Satu Kiljunens konst på Kökar
Vernissage i församlingshemmet
- 19 Franciskusfesten invigs av kyrkoherde Peter Karlsson
Gregoriansk körsång
Sankta Anna kyrka
- 21 Kvällsandakt med Otto Carneheim
Kvällste i församlingshemmet

Lördagen den 4 juli

- 9 Pilgrimsmässa med Maria Widén
Sankta Anna kyrka
- 10 Stefan Djupsjöbacka leder samtal på temat ”Pilgrim i livet”
Församlingshemmet
- 12 Lunch vid församlingshemmet
- 13 Fortsatta samtal ”Pilgrim i livet”
- 14.30 Henrik Roelvink: Varför har S:t Olof blivit ett så viktigt helgon i Norden?
Församlingshemmet
- 17.30 Psalmkonsert med sång på pilgrimstemat
Sankta Anna kyrka
- 21 Kvällsandakt med Lars Thillman
Kvällste i församlingshemmet

Söndagen den 5 juli

- 9 Morgonandakt med Henrik Roelvink
Sankta Anna kyrka
- 11.30 Lunch vid församlingshemmet
- 12.30 Uppvaktning vid fader Agostinos, Runar Backmans och Olof Janssons gravar

- 12.45 Luthersk högmässa
Sankta Anna kyrka
- 14 Friluftsfest med procession,
hälsningar, musik, sång och
matservering
(sen lunch/kaffe)
- 15 Katolsk högmässa
Sankta Anna kyrka
- 16.30 Festen avslutas
Årsmöte i föreningen Fran-
ciskus på Kökar
Församlingshemmet

Kökar-info

Observera att Kökar INTE har nå-
gon bankautomat!

TIDTABELLER

Från Galtby till Kökar:

fre: kl 9.30, 15.30, 21.45
lö: kl 15.30
sö: kl 9.45, 15.30

Från Kökar till Galtby

lö: kl 12.30, 19.00
sö: kl 12.30, 19.00

Från Långnäs till Kökar

fre: kl 7.30, 12.00, 16.00, 19.00
lö: kl 9.30, 16.00, 18.15
sö: kl 9.30, 11.30, 16.00, 19.00

Från Kökar till Långnäs

fre: kl 15.00, 18.45
lö: kl 6.30, 15.00, 18.45
sö: kl 12.30, 14.30, 18.45

ÖVERNATTNING

Antons gästhem
Vervan, 22730 Kökar
Tel: +358 40 0686588
antons.gasthem@gmail.com

Brudhäll Hotell & Restaurang
Karlby, 22730 Kökar
Tel. +358 (0)18-55955
brudhall@aland.net

Havspaviljongen
Västra Sundet, 22730 Kökar
Tel: +358 (0)457 5555 800
Fredrik Salmelin
info@havspaviljongen.ax

Klobbars Gästhem och Stugor
Hellsö, 227 30 Kökar
Tel: +358 18 55709
info@klobbars.fi

Sandvik Gästhamn & Camping
Munkvervan, 22730 Kökar
Tel: +358 18 55911
+358 (0)457 342 92 42
info@sandvik.ax

CAFÉER OCH RESTAU- RANGER

Brudhäll Hotell & Restaurang
Karlby, 22730 Kökar

Havspaviljongen
Västra Sundet, 22730 Kökar

BUTIKER OCH KIOSKER

Havspaviljongen

Västra Sundet, 22730 Kökar
sortimentet av färsk- och torrvaror

Karlby kiosk och grill

Karlby, 22730 Kökar
Mobil: +358 401570383

Frukost, kaffe, läsk, smörgåsar,
grillmat.

Harparnäs kiosk

Harparnäs, 22730 Kökar

Kontaktperson: Casper Mickwitz

Öppet vid alla färjbyten mellan kl.
08:45-19:00. Vi testar inom kort
med "Ejdern-mat", fryst pizza-
slice (kan värmas i Ejderens micro)
och Wasa-sandwich.

Allmänt nödnummer: 112

Alarmcentralen: 112

Polisen: 112

Jourhavande sjukskötare: 018-
538500

Giftinformationscentralen: 09-
471997

Hälsovårdare (08.00-24.00): 040-
7326985

Franciskus' drömmar och visioner

Den danska teologen Tove Ahlmark, som bott många år i Assisi och intresserat sig för Franciskus av Assisis andliga och personliga utveckling, har skrivit en tankeväckande och intressant bok om Franciskus med titeln "Frans af Assisis drømme og visioner dybepsykologisk belyst". Boken utkom år 2000 på Sankt Ansgars Forlag i Köpenhamn.

Författaren går igenom det franciskanska källmaterialet, Fonti Francescane, den italienska utgåvan av de samlade källorna, som utgörs av Franciskus egna skrifter, olika privata källor samt de autoriserade och allmänt erkända biografierna, t.ex. Celanos båda Vita, Bonaventuras båda Legenda och Fioretti (småblomstren). Ur detta material har författaren plockat ut Franciskus drömmar och visioner, som sedan blir utgångspunkt för undersökningen. På basen av dem tolkas Franciskus inre utveckling från omvändelsen ända fram till den mystiska enhetsupplevelsen i samband med stigmatiseringen.

Franciskus andliga utveckling belyses med djuppsykologiska analyser av hans drömmar och visioner. Som grundschema använder författaren den traditionella tredelningen av mystikens upplevelsevärld.

De tre skeendena utgörs av omvändelsen (och individuationsprocessen), upplysningen (illuminationen) samt föreningen (unio mystica). Omvändelsen kännetecknas av det själviska jagets (egots) övervinande och död. Upplysningen innebär att det nya jaget, självet växer till. Andligt uttryckt: Kristus växer till i mig. Föreningen är den nya människans enhet med gudomen i mystikens tecken.

För Franciskus började omvändelsen som var en ändring av hans livsstil och livsbana. Elimineringen av jagets dominerande plats sker genom en mortifikationsprocess, ett döende bort från det gamla jaget och tillväxt av den nya människa som skapats till gudslighet och gudsgemenskap. Upplysningen (illuminationen) kännetecknas hos Franciskus av en process där det själviska och dominerande jaget förnekas, sexualiteten och emotionerna tonas ner till förmån för självet styrningsprocesser och hjärtats kärlek. För Franciskus betydde det också att den inre kvinnan (anima) växte till och utvecklades som en del av transformationen av den sexuella energin. Han fick arbeta med att integrera sin mörka sida, sina antipatier och sin motvilja, bl.a. övervann han sitt motstånd mot spetälskan genom att medvetet

lära sig älska de spetälska.

Unio (den mystiska föreningen) kan beskrivas genom en dröm som han berättar för broder Pacificio, som också ger en tydning av drömmen. Franciskus ser i sin dröm en

kvinna med huvud av guld, bröst och armar av silver, mage av kristall och ben av järn. Redan under medeltiden hade man en modell för hur man skulle

förstå sambandet mellan medvetande och kropp. De olika kroppsdelarna var knutna till olika utvecklingsstadier på den andliga vägen. Huvudet stod för den nära gudsgemenskapen och evigheten, bröstet var Kristi ord, magen symboliserade sexualiteten (i överförd bemärkelse kyskheden) och benen stod för uthålligheten hos individen. I Franciskus' dröm tyddes det gyllne huvudet som kunskap som ger evigt liv, glorian kring huvudet visar en man som uppnått gudomlig upplysning och mystisk enhet genom stigmatiseringen. Magen av kristall tolkades som tecken på att Franciskus försonats med sin sexualitet och lärt sig

leva i kyskhets på ett konstruktivt sätt. Det silvrade bröstet visade på en arketyper av balanserad kvinnlighet - Franciskus hade getts nåden att förse sina bröder med den andliga näring som gav dem andlig mognad. I djuppsykologin är silver tecknet för kvinnlighet (månen) medan guldet är manlighet (solen). Jfr Solsången. De stabila benen av järn visar på sociala relationer som står stadigt i balans. Han hade försonats med sin biologiska fader, relationen till vilken länge varit inflammerad. Hans djupaste relationer fann han i gemenskapen med franciskanerbröderna, som blev hans nya familj. Det är intressant att den person som Franciskus ser i sin dröm och som tolkas som hans andliga jag, ä en kvinna. Det kan ses som en bild av hur Franciskus uppnått en försoning mellan de olika manliga och kvinnliga sidorna i sitt väsen.

Franciskus biografi ger intressanta uppslag till olika läsningar och tydningar. Tove Ahlmark har å sin sida gett en spännande psykologisk infallsvinkel på franciskuslitteraturen, värd att stifta bekantskap med.

Stefan Djupsjöbacka

Lönnebo om Franciskus

Emeritusbiskopen Martin Lönnebo publicerade år 2005 boken "Van Goghs rum", som beskriver en resa i tillväxt och mänsklig mognad. Boken tar sin början i konstnären Vincent van Goghs rum i den lilla franska byn Auvers. I rummet finns den berömda stolen, som utgör centrum på van Goghs tavla föreställande just hans rum. Vid varje station som Lönnebo stannar upp vid, finns inte bara stolen utan också sex andra ting med symbolfunktion: vägvisarstolpen, orienteringstavlan, slöjan, frälsarkransen, ikonen och frågan. Boken är vandring genom fördjupad mänsklig visdom och mognad. Franciskus intar härvidlag en viktig position tillsammans med Dostojevskis furst Mysjkin, Simone Weil, ökenfäderna och –mödrarna, Therese av Jesusbarnet, moder Teresa, Albert Schweitzer, Mäster Eckhart, Martin Luther och många andra.

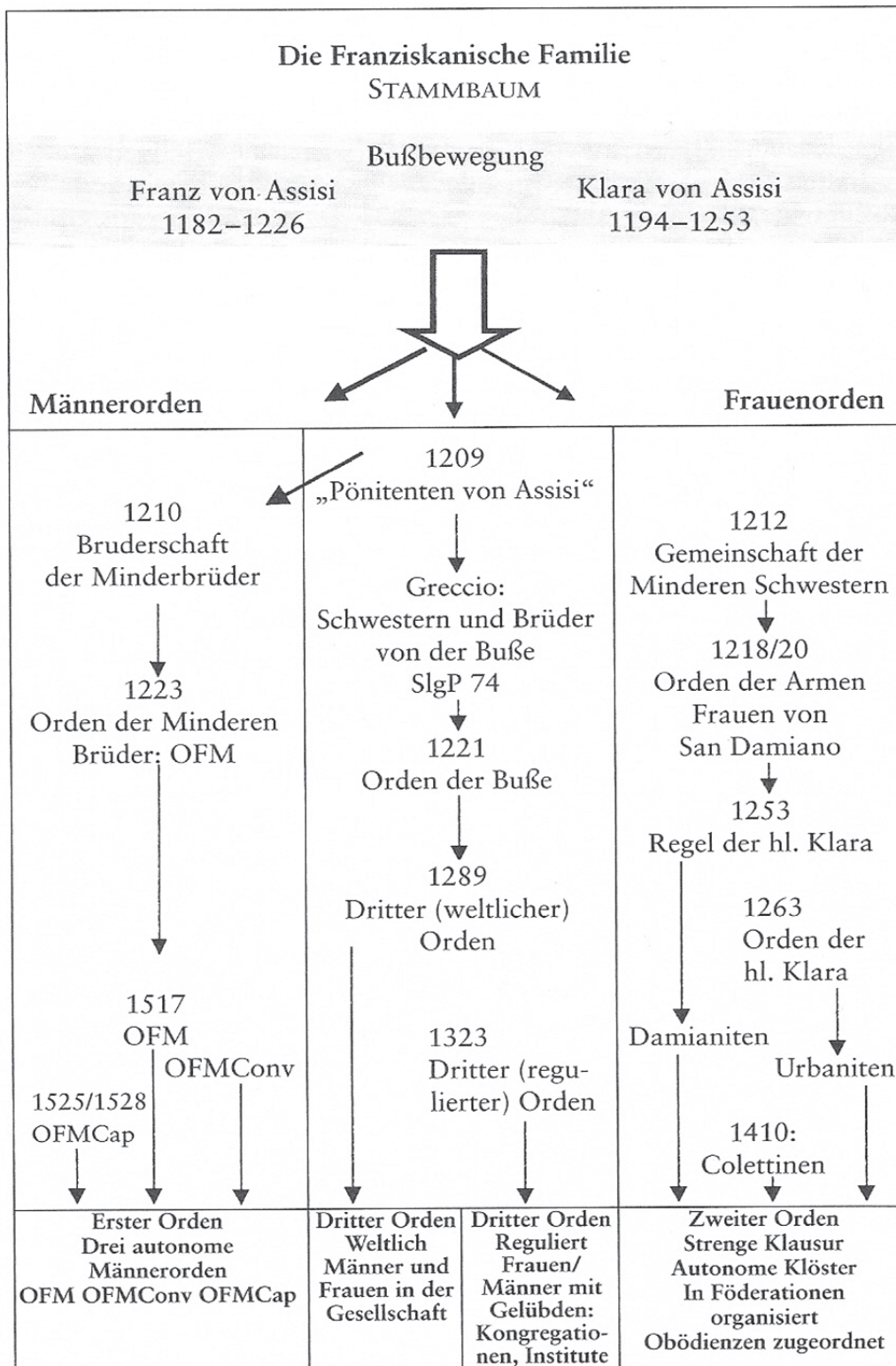
Den heliga bekymmerslösheten får bli Franciskus unika bidrag. Han hjälper oss att förstå vari den sanna lyckan består. Den heliga bekymmerslösheten kommer på ett speciellt sätt till uttryck som en gåva till den som redan äger allt. Lyckan och rikedomerna finns att upptäcka i den vida gemenskapen som öppnar sig i nuet, för den är den enda tidsdimen-

sion som öppnar sig mot evigheten i en allomfattande och djuplodande närhet till naturen, människorna och kulturen. Livet är mera angeläget och prioriteras framom tingen och ägande och maktutövning träder tillbaka till förmån för enhet i gemenskapen. Frukten av allt detta är dygder som enkelhet, ödmjukhet, renhet, medlidande, medglädje och medbärande. Denna form av lycka kan Franciskus hjälpa oss att upptäcka.

Stefan Djupsjöbacka

Om franciskanerrörelsens historiska utveckling

Schemat hämtat ur boken Anton Rotzetter: Mit Gott im Heute. Grundkurs franciskanischen Lebens. Herder 2000.

Rörelsen började som en anspråkslös botrörelse med strävan att hjälpa den enskilda människan att finna Gud genom omvändelse, botgöring och ånger. De två huvudgestalterna var från första början Franciskus av Assisi (1182-1226) Klara av Assisi (1194-1253). På så sätt fick rörelsen från första början en manlig och kvinnlig gren.

Franciskanerorden (O.F.M., Ordo Fratrum Minorum, "Mindrebrödernas orden") grundades av den helige Franciskus av Assisi år 1209. Snart fick han flera efterföljare av vilka Bernardo da Quintavalle och Pietro da Cattani var de allra första. De anslöt sig till Franciskus redan år 1208. Det handlade från första början om att sträva till efterföljelse av Jesus och att leva i fattigdom. Först var gruppen av bröder kring Franciskus ett ostrukturerat sällskap, som kallade sig penitenter från Assisi (botgörare från Assisi). År 1209 nedskrev Frans den första regeln för brödrskapet och reste till Rom för att få godkännande av sitt brödrskap av påven Innocentius III. Franciskus fick ett muntligt löfte av påven om att få grunda en orden, vilket ledde till att regeltexterna godkändes år 1223. Orden fick officiellt namnet "de mindre brödernas orden", OFM (Ordo Fratrum Minorum), också kallade gråbröder efter färgen på munkkåpan. Kort efter Franciskus' död år 1226 började inre stridigheter om de

ursprungliga idealen. Skulle man fasthålla vid absolut egendomslöshet och fattigdom? Skulle man leva i kontemplativ enskildhet ute i naturen eller skulle man leva mitt ibland människorna i kommuniteter i de större städerna?

År 1517 beslöt påven Leo X att konflikterna skulle lösas genom en delning av franciskanerrörelsen i två självständiga ordnar: den stränga regeln som höll fast vid Franciskus' ursprungliga regel (de s.k. observanterna) som också fick bära vidare det ursprungliga namnet OFM. Därtill uppstod en orden bestående av bröder som levde i klosterliknande konvent i städerna och därför antog namnet OFM-Conv (Ordo Fratrum Minorum Conventualium). Kort därefter, vid slutet av 1520-talet, uppstod en tredje självständig orden, de s.k. kapucinerna. De fick sitt namn av den spetsiga hättan på den munkkåpa de bar. Officiellt kallades de OFMCap (Ordo Fratrum Minorum Cappuccinorum de vita eremitica). De engagerades sig speciellt i det offentliga livet i städerna genom att utöva själavård och genom att anta sociala och politiska uppgifter. De tre självständiga manliga franciskanerordnarna kallas med ett gemensamt namn obedienterna, d.v.s. de som är lydiga.

Palmsöndagen år 1212 flydde en ung flicka från en förnämlig familj,

Chiara dei Scifi, från sitt hem och anslöt sig till den franciskanska rörelsen. Botgörarrörelsen vid början av 1200-talet fick speciellt stor betydelse bland kvinnorna. I mellersta Italien kallades denna spontant uppkomna andliga rörelse beginnelse. År 1220 fanns det redan femtio kvinnor, som kallade sig de mindre, fattiga systrarna, som levde samman i en kommunitet i San Damiano. Chiara (senare den heliga Klara) skrev en regel för systrarna som inte fick kyrkligt godkännande. Deras livsstil ansågs främmande för kyrkligt liv. Därför författade kardinal Hugolino år 1218 en regel för dem i benediktinsk anda. År 1247 godkände påven Innocentius IV en ny regel, som byggde på Klaras egen text. Men slutligt godkännande fick Klaras regel först år 1253. År 1263 beslöt påven Urban IV att alla kvinnliga kommuniteter i likhet med de fattiga systrarna i San Damiano skulle anta namnet OSC (Ordo S. Clarae), d.v.s. den heliga Klaras orden eller klariserorden, den kvinnliga orden som också brukar kallas den andra orden eller gemenskapen av mindre-systrarna. Den heliga Klaras regel fastställdes slutligen år 1253 och orden grundades officiellt tio år senare. Den inre delningen inom den kvinnliga grenen av franciskaner-rörelsen, ledde till att det fanns två slag av klarissor: de s.k. urbaniterna och damianiterna, beroende på vilken och vems regel man följde.

En viktig reform bland klarissorna genomfördes på 1400-talet av Collette av Corbies. Hennes reformrörelse antog namn efter hennes och kallas collettinerna.

Frans stiftade själv en tredje orden för personer, som ville leva sitt liv efter de franciskanska idealen utan att leva med stränga klosterlöften, men som i sitt dagliga liv önskar följa ett franciskanskt livsideal. Lekmannaorden började som en allmän botgörarrörelse i likhet med första och andra orden. I Perugia-legenden berättas att hela staden ville leva som Franciskus. Ett steg mot de kyrkliga myndigheternas godkännande av tredje orden var det s.k. påvliga memorialet år 1221, då botorden bildades. Påven Nikolaus IV fastställde en regel för lekmannafranciskaner år 1289. År 1323 slår sig några män från botorden samman till den ordenform som fick namnet den reglerade tredje orden TOR (Tertius Ordo Regularis). Påven Leo XIII bekräftade år 1884 att den tredje orden hade en stor social betydelse för den social, kulturella och politiska utvecklingen i den katolska världen. Ett avbräck i tredje ordens utveckling skedde när påven Pius X förbjöd tredje orden, vilket betydde att rörelsen förlorade sin roll i den katolska världen. År 1978 fick tredje orden en ny regel genom påven Paulus VI:s försorg. Den franciskanska gemenskapen har därefter förstärkts inom tredje

orden och fått en världsvid betydelse. Den brukar gå under namnet OFS (Ordo franciscanus saecularis) eller den sekulära franciskanerorden.

Historieöverblicken sammanställd av Stefan Djupsjöbacka

Nya medlemmar

Vi säger ett välkommen till några nya medlemmar i vår förening

Assi Weber, Esbo

Heidi Sjöstrand, Kökar

Välkomna med i syskonskaran!

Kassören informerar

Medlemsavgiften för år 2015 är 15 euro per person. Rekommenderar att referensnummer används då medlemsavgiften betalas med bifogad bankgiro.

För den som vill bli ständig medlem är avgiften 10 gånger 15 euro d.v.s.150 euro. Efter att den summan har blivit betald debiteras ingen årlig avgift.

Genom att betala medlemsavgiften försäkrar man att medlemskapet fortsätter.

Tage Olander
kassör (040-7168926)

Bankkonto för medlemsavgifter:
IBAN: FI32 2057 2100 0272 12
BIC: NDEAFIHH

Resultatet insamling för Kvinnobanken blev 30 yrken á 30 euro, 4 dagvårdsavgifter och 4 skoldräkter.

Tack till alla som deltog!

Det är möjligt att göra frivilliga inbetalningar på vårt projektkonto också under året 2015.

Projektkonto för Kvinnobanken:
IBAN: FI06 5561 0420 0226 91
BIC: OKOYFIHH

